

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. F. Giödwad.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

13de Aarg.

Fredagen d. 18. Januar 1859.

N°. 18.

Jorfendes, ifølge Kongelig allernaadigt Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Statsraad Hvidts Realisationsplan.

I.

En foregaaende Artikel have vi oplyst, at Udbytte til Bankactionairerne, som Statsraad Hvidt formener at skulle begynde i 1843, ikke kan udbetales uden at overtræde Detroiens, saalænge Banken ikke løser sine Sedler med Mynt. Da hiin Artikel, som findes i dette Blad for 1 Januar, var streven, førend vi havde læst den Verlingste Avis af 31 December, der indeholder Slutningen af Etatsr. Hvidts Forslag, have vi ikke kunnet gjøre Læserne opmærksomme paa, at den ærede Proponent selv indrømmer, at Lovgiveren har tænkt sig, at Sedlerne skulle løses med Solv; og andet er det ikke vi have paastaet; thi det, der af et Lovbud tydeligt kan sees, at Lovgiveren har tænkt sig, er jo Lovens Mening, som skal følges. Naar Etatsr. Hvidt formener, at de af ham foreslaede Forholdsregler, som ikke permanente, maae antages at stemme med Detroiens, fordi de etablere Detroiens Hovedprincip, at Realisationen skal skee med Solv (en Mark kölnst til 18¹ Rbd.) og fordi Detroiens § 3 Nr. 2 nævner Solvbarrer blandt de Gjenstande, hvorpaa Banken kan grunde Sedlernes Løsning med Solv, da kunne vi ikke indrømme, at det citerede Sted i § 3 tillader Banken at løse sine Sedler med Barrer. Det omtalte Lovsted paalægger Banken at samle en Solvfond „i Mynt, Barrer eller Banco“ for at den dermed kan opretholde Sedlernes Værdi og for at den derpaa „kan grunde Anviisninger og Sedler, som verles paa Anfordring med Solv.“ Vi sjonne derfor ikke rettere, end at herved blot tillades Banken, at Solvfondet kan bestaae ikke blot af myntet Solv, men deels af Mynt, Solvbarrer og Banco, det er deels den Værdi (Mynt), som strax kan verle Sedlerne, deels den Værdi (Barrer), som i kort Tid kan forandres til Mynt, deels den Værdi (Banco), som er rentebærende og som kan bruges til fra Udlandet at forskaffe Banken Mynt eller

Barrer eller til at inddrage et Beløb i Sedler. Det paaberaabte Sted i Detroiens § 3, som ene gaaer ud paa at bestemme, af hvilke Valutaer Solvfondet dannes, kan ikke bevise, paa hvilken Maade Sedlerne skulle løses, thi i saa Fald maatte Lovstedet ved at nævne Solvfondets tre Bestanddele Mynt, Barrer og Banco, godtgjøre, at Banken kunde verle sine Sedler med hvilken af Solvfondets tre Bestanddele det skulde være. Men at det er en Umulighed, at verle Sedler med Banco, behøver ikke at bevises. Den Hensigt, i hvilken Solvfondet dannes, og den Maade, paa hvilken Sedlerne skulle løses, findes angiven i den følgende Sætning af Detroiens § 3, naar man dermed sammenholder den 20de og 19de § i Detroiens, og hvori angives Bankens Hovedbestemmelse, at Banken skal staae en Pengecirculation, som bestaaer af Solvmynt og Sedler, betalbare paa Anfordring med Solvmynt *).

Sedlernes Verling med Mynt er det, Detroiens paalægger Banken at præstere, førend Bestyrelsen er berettiget til at give Udbytte til Actionairerne; og da nu den forelagte Realisationsplan ikke opfylder hiin Betingelse, er det den Folge, Statsraad Hvidt har villet forbinde med sit Forslag, som vi have bekæmpet. Tager man derimod slet ikke Hensyn til Udbyttet, eller

*) Den hele § 3 i Detroiens lyder saaledes:

Bankens **første Bestemmelse** er og skal være at virke frem til at befæste et sikkert Pengevæsen i Landet.

Til den Ende skal den

1) søge ved alle de Midler, som staae i dens Magt, at fremme og vedligeholde de circulerende, af den fra Rigsbanken overtagne, Rigsbanksedlers og Rigsbanktegnis pari Værd
2) drage Omsoerg for at samle og opbevare et Fond af rede Solv, i Mynt, Barrer eller Banco, ved hvilket Fond den kan opretholde dens circulerende Sedler i deres Værd og paa hvilket Fond den kan grunde Anviisninger og Sedler, som verles paa Anfordring med Solv

Alt paa det at rede Solv eller Banksedler, der paa Anfordring verles med rede Solv, kunne saasnart muligt blive de eneste gængse og gjeldende Betalingsmidler i Landet.

ken, med den Nytte, Banken kunde have af, i denne Periode at komme til nøiagtig Kundskab om Seddelmassens væsende Størrelse. Omkostningerne troe vi omtrent at kunne calculere ved at beregne Renterne af det i Barrer henliggende Beløb og derfra at trække Renterne af den Sum, som Banken nu maa holde til Disposition for at forhindre store Spring i Coursen. Det sidst nævnte Beløb antage vi ikke at være synderligt stort, deels fordi Etatsraad Hvidt ytrer dette i sit Forslag, deels fordi Banken, saaledes som Bestyrelsen gjentagende har yttret i Tolvmillionsagen, stedse har een Million liggende, som ikke kan gjøres frugtbri- gende, deels fordi Banken uden Tvivl styrer Coursen især ved sine Beholdninger i Bærler, deels fordi vi støtte denne Mening paa det, som af Banken er udviklet ved at beslutte sig til ikke at brænde flere Sedler (see Coll. Tid. for 1835 Pag. 432—440). Vi regne derfor vist ikke for lavt ved at ansætte denne contante Beholdning til $\frac{1}{2}$ Million, hvoraf Renterne til 3 pCt. udgjøre 15,000 Rbd. Efter Forslaget skulde Beholdningen i Sølobarrer være 2 Millioner, hvoraf Renterne til 3 pCt. ere 60,000 Rbd. og naar herfra træf- fes de ovennævnte 15,000 Rbd., bliver den aarlige Omkostning 45,000 Rbd. eller for de 5 Aar, i hvilken Operationen skulde vedvare 225,000 Rbd. Det maatte dernæst tages under Overveelse, om denne pecuniaire Dpoffrelse, som ikke vilde finde Sted, hvis Tingene forbleve i deres nuværende Forfatning, vilde opveie den Kundskab, som Banken under Operationens flær- aarige Virksomhed vilde erhverve om, hvor stor Sed- delcirculation er nødvendig til Landets indvortes Om- sætninger, og som vilde grunde sig paa, at Sedler, som løses med Barrer, maatte, hvis de vare tilstede i for stort Antal, flyde tilbage til Banken og Barrerne bruges til udenlandste Betalinger. Denne Kundskab vilde Banken kun erhverve, hvis den ikke ved konstige Midler søgte at holde Coursen paa et konstigt Stand- punct, men antog som Princip for sin Fremgangs- maade, at en Seddelcirculation, som løses med Bar- rer, maa være de samme Variationer underkastede som en Myntcirculation og være afhængig af en god eller slet Cours, alt eftersom Handelens naturlige Gang medfører. Den Kundskab om Circulationen som Banken erholder ved Antagelsen af det gjorte For- slag, vil egentlig være, hvor stor omtrent den Penge- masse er, som de af Landets Provindser behøve til de- res indvortes Omsetninger, hvor Circulationen bestaaer af Sedler og som især beroer paa vor Kornproduction, paa en god eller slet Høst saavel hos os som i Udlan- det. Men denne Erfaring, som Banken saaledes er- hverver, vil ikke kunne afgive nogen Regel for, hvor stor en Seddelmasse Banken vil kunne have i Om- løb,

naar Sedlerne verles med Mynt; thi Erfaringen er erhvervet, medens Sedlerne løses med Barrer, og Løs- ning med Barrer er en indirecte Maade at tvinge Landets Indvaanere til at gjøre deres indbyrdes Omsetninger med Sedler, da de ikke kunne dertil erholde Mynt. Have vi derimod virkelig realizable Sedler, da beroer det paa Enhver, om han vil, uden Dpoffrelse, gjøre sine Betalinger med Sølvmynt.

Hvorvidt Sedlerne, naar de løses med Barrer, kunne sættes i Klasse med de i Detroids § 18 og 19 nævnte Sedler og saaledes kunne bruges lige med Sølv til Betalinger i de kongelige Kasser (navnlig ved Toldens Erlæggelse), er et Spørgsmaal, som vi ikke kunne indlade os paa at afgjøre, skjønt det fore- kommer os, at Tolden, hvoraf Overfluddet, saavidt vi vide, er henlagt til Forrentning af den udenlandste Statsgjæld, meget vel kunde betales med Sedler, som løses med Barrer, idet Finantserne ikke vilde udsættes for Tab paa Sedlerne, som de kunde hos Banken om- verle med Barrer.

Vi skulle forbeholde os nærmere at omtale et Par Puncter, der vel ikke ere berørte i den ærede Pro- ponents Forslag, men som dog, saavidt vi skjønne, have en væsentlig Indflydelse paa Størrelsen af det Sølvfond, som Banken maa have i Cie for at løse Sedlerne med Barrer. Disse Puncter ere, om Sedlerne skulle verles ved Filialen i Aarhus, og om, hvis Banken skulde være berettiget til at udgive flere end de nu circule- rende Sedler, den Beholdning i Sølv, som Banken for de overskydende skulde have i Cie, turde udgjøre mindre end Beløbet af de udgivende Sedler.

A. Westely.

Ryheds-Post.

Kjøbenhavn, den 18de Januar 1839.

— Naar vi i Dag vende tilbage til det Thorvaldsenske Mu- seums Anliggende, saa er det ikke for at gaae ind i Realiteten af en Undersøgelse, der for Diablikket er blevet saa indviklet, at der, for med Sikkerhed at kunne udtale nogen bestemt Mening derom, hører en Mæsse af factiske Dplysninger og et Overblik over de forstjelligste Hensyn, som det turde være vanskeligt om ikke umu- ligt at have, i det mindste for den, der ikke er inde i hele Detail- len af Forhandlingerne. Hvad vi, strax da Sagen kom paa sit nærværende Standpunct, derom yttrede, var fornemmeligen frevet i den Hensigt at berolige de allarmende Rygter, som derom vare satte i Circulation, og ligesom vi troe, at denne Hensigt ikke blev forfeilet, saaledes formene vi, at de der paapegede Betingelsers Rigtighed endnu er det eneste, som kan siges at være paa det

Men, medens Meningerne om Betingelsernes Tilstedeværelse endnu maa anses at være deelte, skint det rigtignok synes, at Bøgtkaalen stedse mere helder til et Nei. Vi ere altsaa enige i haad der nyligen er blevet uttret, at den offentlige Debat for Dieblicket bør holde sig tilbage, og give Sagen Tid til at rede sig ud af sine indre Forviklinger, eller at i det mindste kun da en ydre Indblanding vilde være gavnlig, naar der var Grund til at frygte for, at et eller andet vigtigt Hensyn ikke paa anden Maade kunde faae sig den tilbørlige Paaagtning. Men anderledes forholder det sig, naar Spørgsmaalet er om de Personer, i hvis Hænder Sagens Fremme for Tiden beroer, og her kunne vi da ikke andet end udtale den Dverbeviisning, vi paa mange Maader have fundet bekræftet, at Sagens Venner under de nærværende Omstændigheder ikke uden den største Mistillid see Hr. Conferentsraad Collin staae i Spidsen for samme. At Hr. Collin blev valgt til en af Repræsentanterne paa den af Contribuenterne afholdte Generalforsamling finde vi aldeles naturligt, da der vel ikke kunde være deelte Meninger, om at han kunde være til Nytte for Sagen; men ligesaa overbeviste ere vi om, at han ikke vilde være bleven valgt til Formand, om et saadant Valg der var blevet foretaget, selv om denne Mand's anmassende Egenraadighed kun havde været bekiendt af hans Færd paa selve hiin Generalforsamling. Et saadant Valg fandt ikke Sted, og man havde altsaa Grund til at haabe, at den, som fik flest Stemmer, nemlig Professor Clausen, vilde faae den øverste Ledelse. Dette har hidtil ikke været Tilfældet, ligesaa lidet som den valgte Committee selv har valgt sig nogen Formand, men den selvgjorte Præsident ved Indbydelsen, Conferentsraad Collin, har uden videre, efter nogle tomme De-complimenteringer, vedblevet Forsædet. Dette fik nu at gaae, saalænge Sagen gik sin rolige jevne Gang; men anderledes er Forholdet under de nu opstaaede Forviklinger. Discretionen forbyder at gaae i Detailen af den Maade, hvorpaa Hr. Collin hidtil har drevet Sagen, af den Maade, hvorpaa han navnlig i den seneste Tid har behandlet sine Medcommitterede; men saameget er vist, at der under de nuværende Forhold udføres mere end Routine i de Måneder, hvori l'ancien régime seer al Regeringssoverdoms Fylde, mere end administrativ Dygtighed, for vel at lede dette vigtige Anliggende. Det glæder os derfor, at Conferentsraad Collin ikke er Committee's legitime Formand; og at vi altsaa have al retlig Adkomst til at opfordre Professor Clausen til enten selv at overtage Sagens Bestyrelse, eller at foranledige Valget af en virkelig Formand. (P. S. Gjort opmærksom paa, at det med Hensyn til Committee's Medlemmer vilde være rigtigt, om Forfatteren til disse Linier specielt navngav sig, er det ham en Fornøielse at følge dette Bink.)

Orla Lehmann.

— Ved Udstillingen i Kunstforeningen i Gaar Aftes saaes følgende Kunstfager: Deofebi. Romersk Gadescene. — Badende

Nympher. — Schleisner. En sevende Skomager i sit Bærsted. Disse 3 Malerier tilhøre Thorvaldsen — Tancq i München. En dansk Strandbred i taaget Veir. — P. Delaroche. Mdem. Sontag som Donna Anna i Don Juan, stukket af Girard. — Beaume. Mon petit Chat, stukket af Harlimann. — Amiel. Jeune fille, lithographeeret af Noël. — Fürstenberg. Die Wahrsagerinn, lithographeeret af Werner. — Hofgarten. Torquato Tasso, lithographeeret af Oldermann. — Solbein. Bollgebrachter Pilgerfahrt, lithographeeret af Fischer. — Soyel. Die Nonne, lithographeeret af Wildt. — Hanzsch. Strafe muß sein, lithographeeret af Jölnner.

— I Anledning af den danske Skønnert „die Eibe“'s Medsart ved den spanske Kyst hedder det i en Correspondenzartikel fra Madrid i „Augsburger Allg. Zeit.“ denne Tildragelse bliver af de herværende engelske og franske Diplomater betragtet som aabenbart Sørøveri og man er betænkt paa alvorlige Forholdsregler for at gjøre Ende paa et saadant Uvæsen, som alle Nationers Skibe ere udsatte for. Den herværende kongl. danske Chargé d'affaires Hr. dal Borgo di Primo, vil sikker ikke undlade, ved sit Hof at gjøre alle Skridt, for at den danske Skibsfarts Interesser werde sikrede.

Kjøbenhavns Børs-Cours, den 18de Januar 1839. — Hamburg 2 Rd. — à vista 199. London 2 Rd. — — — Species 200. Specier solgtes til 12 Mk. = St. Bank-Disconto 4 pSt. Norske Speciescedler pr. 100 Specier — à — Rbd. i Sedl. Svenske Sedler pr. Rd. Rigsgjeld 46 à 46; Rbh. Lega. 4 pSt. kongl. Obligationer (uden Rente) 94½ à — Rbd. Sedl. Ditto over 2000 pr. Stykke — à — Sedler. Nationalbankens Obligationer (af Laanet 4de Febr. 1820) 101 à 101½ Rbd. r. S. Ditto Ditto 101 à 101½ i Sedler. 4 pSt. uopfigelige Rigsbankobligationer 103½ à — Rbd. r. S. 4 pSt. norsk Laan ved Hambro & Sen af 1828 101 à 101½ i rede Sedl. 4 pSt. nye norske Obligationer af 1834 101 à 101½ i Banco. 4 pSt. Ditto Ditto Ditto Ditto 101 à 101½ i rede Sedl. 4 pSt. uopfigelige norske Statsobligationer — à — i Banco 3 pSt. nye danske Obligationer 72 à 72½ Pd. Sterling. 4 pSt. svenske Hypothek-Casse Obligationer 98 à 98½ i Banco. Afatiske Actier — à — i Sedler. Bank Actier 78½ à — Rbd. Sedler. Bechgaard & Aggersborg. Børslemglere.

Det kongelige Theater. — Imorgen (Lørdag) opføres: „Den første Kjerlighed“ og „Brama og Bahaderen.“

Færdig fra Trykkeriet Fredag Eftermiddag Kl. 8.

Redactoren boer i Roffegade Nr. 134 1ste Sal, og træffes sikkest hjemme til Kl. 11 Form.

For dette Blad tegner man sig heri Staden paa Hjørnet af Adel- og Gotthersgade, Nr. 8 i Stuen, og i Provindserne paa alle kongelige Postcontoirer; Prisen er kvartaliter 2 Rbd. 48 p S. og L. for indenbys, og 3 Rbd. 8 p for udenbys Abbonenter.

Trykt, med Hurtigpresse, i det Brunnichske Bogtrykkeri.